

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Sărăniate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wallzeile, 14. Biuroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refușă. — Articoll nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine

München, 17 Iunie.

Situația nu e de loc lămurită și în cercurile dirigente sunt temeri în privința desfășurării mai departe a lucrurilor. Regele este limpede la minte și în deplină liniște și guvernul știe, că densul caută un drum spre a scăpa din situația actuală. Într-o conferință la prințul Luitpold, la care a participat miniștrii și deputații, ce s'a întors de la Hohenschwangau, s'a discutat eventualitățile posibile și s'a hotărât măsurile necesare. O parte a încercărilor este o urmare a greșeli, comisa cu trimiterea deputațiunii. În loc ca deputațiunea să fi sosit pe neașteptate la Hohenschwangau, plecarea ei s'a făcut cu cea mai mare ostentație, în cât regele a prins de veste despre cele ce să planuiau, pe când populațiunea și trupele de pe la Hohenschwangau nu erau încă informate despre instituția regenței.

Jandarmii din Hohenschwangau era la început să lase să intre la regele deputațiunea, ce era în uniformă ; de odată însă apărut un jandarm și strigă cu voce tare : «Ordinul regelui !» — Ordinul înscris suna : «Membrii deputațiunii sunt a se arestra. a se arunca într-o trăsura și a se biciui până la stația căii ferate.» — Autoritatea comitetului Holstein nu ajută nimic ; deputații fu închisă și a fost liberată numai după ce a sosit din München ordinul de liberare și proclamarea regenței. Jandarmi, care până aci ascultasera de ordinele regelui, se supuseră ordinii celui noi de lucru și rămăseră la poartă. Cavaleria însă nu fu lăsată în apropierea regelui. Acum în Hohenschwangau sunt numai servitori și mulți jandarmi, care sunt însărcinați a supraveghea de aproape pe rege și pe cei din jurul lui. Regele e izolat și s'a luat măsură, în cât să nu poată merge de cât la Linderhof. Cu toate acestea a reușit să expedieze o telegramă către o rudă a sa. După aceasta jandarmii au primit ordin să nu lase pe nimeni să intre sau să iasă din Hohenschwangau.

În armată și în straturile mai de jos ale populațiunii sunt mulți pentru regele. De acea sunt temeri că va fi o mișcare de Rusali și se ia măsură energice.

München, 12 Iunie.

Regele Ludovic II era d'abia în etate de 41 ani. El s'a născut la 25 August 1845 în Nymphenburg și ca tânăr de 18 ani era să înceapă studiile universitare, când moartea părintelui său regele Maximilian II la 10 Martie 1864, îl chemă pe tronul bavarez. Acum, față cu criza, ce se termină în mod așa de tragic, câștigă însemnată amintire, că și reposedat rege Maximilian avea sfiala bolnavicioasă de a se feri de raporturi personale cu miniștrii. Când ténérul rege Ludovic se urcă pe tron, el era ca un strein nu numai streinatăți, ci și poporul său și publicului din München, căci fusese crescut de părinții săi foarte retras și izolat și într-o simplicitate aproape burheză. Cetățenii nu l' vedeau nici o dată la ocazii publice, ci numai în loja regală a teatrului. Ajungând rege, a câștigat simpatia tuturor prin frumusețea sa și prin o trăsătură ideală a ființei sale. De la început, ce e drept, s'a arătat că nu înțelegea afacerile Statului și a trebuit să se lase cu totul în grija miniștrilor. Dar de curând s'a văzut mândria sa de demnitate regală și conștiința geloasă a suveranității sale. În primul conflict cu opinia publică a ajuns regele Ludovic prin favorizarea lui Richard Wagner, pe care l'a chemat la München și care a dobândit o influență nefavorabilă asupra ténérului monarch. Pe atunci regele mai ceda dorinței poporului, căci la 6 Decembre 1865 s'a anunțat oficios, că regele a dat ordin lui Wagner să plece din München, spre a dovedi scumpului său popor, că ține la iubirea și încrederea lui mai mult de cât la ori-ce.

Puțin mai târziu însă începură să se lăsească deja sgomote despre gusturile romantice și ciudate ale regelui, a nume despre o mobilare feerică a grădini de iarnă din podul reședinței celei noi. Când regele ajunse la vârsta de 22 ani se cădea că se va căsători. Sub influența mamei sale se și logodise cu prințesa Sofia, fiica împărătesei Eli-

sabeta. Care fu mirarea însă, când regele desfăcu deodată această logodnă ! De atunci regele se izolă tot mai mult de publicitate și se retrase în castelurile sale. Atunci au început și reprezentațiile separate în teatru Curții și concertele private în grădina de iarnă, la care cântărețele trebuiau să rămăie invizibile regelui. Cu toate acestea și mai târziu a fost ocaziuni, în care regele, prin rezoluțiile sale energice, și-a câștigat aprobarea entusiastă a întregii națiuni germane. Așa de ex. prin intervenirea sa energică pentru profesorul său Dollinger în conflictul acestuia cu clericali asupra dogmei infailibilității ; prin hotărârea sa pentru participarea Bavierei la războiul Germaniei contra Franței și prin rezoluția, înconjurată de un nimb romantic, de a oferi regelui Wilhelm coroana imperiului germană. Însă de un deceniu și mai bine viața privată a regelui era înconjurată de un vel des sub care s'a pregătit încet starea de lucruri nesuferită, căreia i s'a pus capăt acum înaintea lumii întregi. Numai viitorul va arăta, dacă sunt adevărate enormitățile, ce circula în public despre viața ascunsă a regelui. Atăta e sigur, că lumea nu s'a așteptat să vadă stingându-se așa repede, o lumină așa strălucitoare, de care era impresurat o dată Ludovic II.

Din cauza sărbătorilor catolice nu ne-a sosit foile Austro-Ungare.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Londra, 15 Iunie.

Anglia voeste să și retragă trupele din Egiptul de sus, din cauza boalelor și a marilor călduri, dar a trebuit să renunțe la aceasta când a fost înștiințată că surgenții Sudanului înaintează în aceste părți.

München, 15 Iunie.

Rămășițele regelui, urmate de trei trăsuri cu proești și escortate de un detașament de cavalerie, au fost transportate de la Berg la Munich. Ele au fost depuse la palat la ora 1 de dimineață.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

BUCURESCI, 4 IUNIE

Cercetând ieri lucrările făcute de Parlament în sesiunea de două ori prelungită, puține și nu de mare merit le-am găsit, și nu acum, în a treia prelungire, se vor face lucrări cari să mărească numărul prea mult sau să înalțe meritul totalității săvârșite.

O sesiune de trei ori prelungită te-ai putea aștepta să însemneze mult în epoca de organizare în care este țara noastră acum. Așa de mult e de făcut, în cât cesitiunile prindesc. Dar pentru a întâmpina o asemenea situație, e de trebuință multă pricepere împărechiată cu multă activitate. Și nu aceste calități a probat că le are partidul de la cârmă.

Cum să nu fie trebuință de prelungiri repețite ale sesiunii parlamentare, când miniștrii vin la deschiderea ei cu totul nepreparați ? Când umbli din dibuială în dibuială până să nimerească o soluțiune care să o propuie ? Când discuțiunile din Parlament sunt atât de puțin ridicate, sunt niște discuțiuni de școlari ?

Multă sărăcie de idei ! Și aceasta este caracteristica întregii epoci de 10 ani de când stă la cârmă partidul roșu. Câte-va idei generale teoretice în privința organizării politice, și n'colo, în cesitiunile speciale mai cu seamă, o lipsă aproape totală de idei.

Ast-fel au stat lucrurile în trecut, ast-fel stau și acum. Și vor

sta din ce în ce mai rău, pentru că *Colectivitatea* se desorganizează pe zi ce merge. Astăzi unul, mâine altul, mulți din membrii ei o părăsesc. Slabă cum e, slăbiciune de care ne putem da mai bine seamă considerând de câți bărbați cu vază a fost ea părăsită în ultimii ani, slabă cum e, zicem, ea se slăbește pînă la neputință prin ultimele părăsiri.

Ultimele cramponări de putere ale capilor nu vor schimba firea lucrurilor. *Colectivitatea* va avea durerea să lase frânele guvernului altor mâini. O exercitare a puterii în timp de 10 ani trecuți uzează un partid. Și partidul de la guvern s'a uzat peste măsură de mult.

Pe de o parte, *Colectivitatea* e slăbită, pe de alta trebuințele țerei sunt strigătoare. E natural, având în vedere insuficiența actualului Parlament, să punem întrebarea : — Bine făcut'ă opozițiunea să se abție de a lua parte la alegeri ? Punând această întrebare, lăsăm de o parte considerațiunile politice, nu ne ocupăm dacă abținerea ridică sau coboară un partid, dacă are bună sau rea influență asupra spiritului de legalitate al țerei ; nu luăm în considerațiune de cât punctul de vedere al organizării Statului. Credem că nu.

Ca un partid să stea ani întregi fără să ia parte la discuțiunea afacerilor țerei, ni se pare că această conduită nu poate fi considerată de ori-cine, chiar de acei cari ar aștepta alt-fel de foloase de la abținere, de cât ca greșită.

Țara noastră e săracă de bărbați capabili. Cum poate dar fi permis să se împartă și puținii cari sunt în două părți, ca o parte să stea inactivă cu anii ?

Orî-cât de puțin membri ai opozițiunei ar fi putut pătrunde în Cameră, ei ar fi putut aduce mare folos țerei prin luminile lor. A lăsa să se useze un partid la guvern prin incapacitatea sa, poate fi abil și folositor din punctul de vedere egoist de membru al opozițiunei, ceea ce noi nu admitem, dar aceasta este în paguba țerei. Și dacă sesiunea parlamentară acum prelungită din nou a probat slăbiciunea *Colectivității*, ea a pus tot-d'odată în evidență vina opozițiunei.

Nu ne am mira văzând și pe colectivisti, când opozițiunea va veni la guvern, că se abțin de la alegeri. Ast-fel a făcut opozițiunea de la Mazar-pașa, ast-fel a făcut opozițiunea unită. Așa că, în țara noastră cu regim parlamentar, să se întemeze bine regula : *Orî-ce partid în opozițiune nu ia parte în Parlament.*

Cât pentru noi, regretăm asemenea abțineri. Am arătat altă-dată, că partidele noastre politice având trebuințe să se afirme, tribuna Parlamentului nu poate fi prin nimic suplinită ; că nu prin punerea afară din legalitate a unora de către cei-l'alți, se poate întări spiritul de legalitate în această țară ; că abținerea duce la tot felul de excese. Am arătat astăzi că o asemenea purtare e păgubitoare țerei și materialicește. Ce s'a făcut, s'a făcut ; cel puțin să nu se mai repete în viitor.

CRONICA ZILEI

Ieri dimineață, M. S. Regele, însoțit de adjutantul Său de serviciu, a mers călare pe platoul de la Cotroceni, spre a inspecta recruții regimentului al 6-lea de dorobanți, ce se afla în tabără acolo.

La sosire, Regele fu întâmpinat de d. general Budișteanu, comandantul divisiiei IV, de d. colonel Algiu, șeful statului-major al corpului II de armată, și de d. locotenent-colonel Leon, comandantul regimentului. Regimentul așezat în ordine de bătae adăsta sosirea M. S. Regelui. Majestatea Sa ordană a se executa pe batalioane mânăuirea armelor, focurile din loc și din mers, diferite mișcări din școala de batalion și tiraliori, și în urmărimi defilarea.

După terminarea inspecției, Regele adună în jurul Său pe toți d-nii oficeri ai regimentului și, după ce le arătă aprecierile Sale asupra diferitelor mișcări executate de trupă, le exprimă înalta Sa satisfacțiune pentru gradul instrucțiunei ce a constatat la această inspecție.

În satul Buda, din jud. Râmnicu-Sărat, a murit un uncheaș (Radu Nădragu) în vârstă de 114 ani. A fost sănătos până la ceasu morții și meșteșugul îi era ferăria.

Un țeran din comuna Netoiș, jud. Prahova, s'a spânzurat într'un coșar. Nenorocitul suferă de o boală incurabilă.

Sămbătă, la Pitești a fost ploaie torențială și furtună. Furtuna a fost și la Ploiești, la Ruși de Vede, la Urziceni, la Măgurele, la Oltenița, la Câmpina, la Domnești, pe lângă Băcău, pe lângă Botoșani.

Alaltă-ieri, acționarii societății „Prevedere” s'aun întrunit la 2 ore d. m și au ales o comisiune care să verifice conturile acestei societăți, și să se pronunțe apoi dacă e sau nu oportun de a fi lichidată societatea.

Comisiunea e compusă din d-nii C. Marcovici, Al. Vlădescu, N. Kirilov, I. Orghidan și Ciurcu.

Ambulanțele militare cari au plecat Duminică prin județe sunt comandate de dd. doctori Șerbănescu, Fratoșteanu și Casasovic.

Dedesubtul vechilor case cari se dărimă acum în strada Doamnei s'a găsit o suterană ce se întinde până la spitalul Colții, — și pe lângă suterană s'a găsit și resturi de biserică.

Trenul accelerat a sosit ieri de la Verciorova cu o întârziere de un ceas, pentru că la Str-haia s'a aprins un vagon.

Ieri s'a început la „Cercul militar” esamiunile căpitanilor aspiranți la gradul de maior.

Oficialul de azi publică raportul comisiunei de anchetă numită de ministerul de interne, pentru administrațiunea episcopiei bisericiei Madona-Dudu din Craiova.

S'aun aprobat ca cărți didactice pentru școlarele secundare din țară cărțile : „Grammatica latină, etimologia, ediția III Iași 1884 și partea II „Sintaxa”, Iași 1883 lucrare de S. G. Vărgolici, licențiat în litere, profesor.

Divisiunea agriculturii, industriei, comerțiului și statisticeii este autorizată a expedia în numele ministerului agriculturii etc., toată corespondența privitoare la școlarele și autoritățile cari sunt puse sub privigherea ei.

D. Stefan C. Michăilescu, șeful acelei divisiunii, în interesul accelerării lucrărilor serviciului ce dirige, este însărcinat a autoriza în numele ministrului toate cheltuielile de material ale școlarelor, ale grădiniilor pu-

blice și ale institutului meteorologic, pendinte de acea divisiune, a aproba cererile de plata sumelor, atât cele privitoare la material cât și la personalul acelor servici, precum și a viza actele prin cari se justifică întrebunțarea acelor sume, în limitele alocațiunilor bugetare. Este de asemenea însărcinat a aproba în numele ministrului toate cheltuielile cari vor trebui făcute pentru combaterea floxerei, în limitele bugetului special, și a viza actele prin cari se va justifica întrebunțarea sumelor cheltuite, precum și a aproba cererile de liberarea cupoanelor exigibile de la garanțiile societăților anonime și ale mijlocoitorilor de la Bursele de comerț pe întregul exercițiu 1886—87.

DECRETE

S'a decretat regulamentul asupra comerțiului cu substanțe medicamentoase și otrăvitoare. Acest regulament e inserat în gazeta Oficială de azi.

Ieromonachul Grigorie Ștefănescu, actual institutor provizoriu al clasei III și IV și director al școlaei primare de băieți de la mănăstirea Berca, și d. Stefan Enescu, actual institutor provizoriu a clasei I și II de la aceeași școală, sunt numiți definitiv în postul lor.

D. Stefan Mărculescu actual verificator, clasa I la casieria Olt, e numit la casieria județului Argeș, verificator clasa I, în locul d-lui Dinitrie R. Niculescu, destituit. — D. Scarlat Vasiescu, actual verificator clasa II, la casieria județului Olt, e numit verificator clasa I la aceeași casierie, în locul d-lui Ștefan Mărculescu, trecut în altă funcțiune. — D. I. N. Demetrescu, la casieria Olt în funcțiunea de verificator clasa II, rămasă vacantă prin avansarea d-lui S. Vasiescu.

Nouă cetățeni, români :
D-nii Iulius Eitel, Niță Manolescu, Dum. Hr. Martinescu, G. I. Pitiș, C. Panaitescu, Ene Popescu, George Onișescu.

DIN AFARA

Rusia și Anglia

Nu s'a potolit încă bine conflictul turco-grec și foile străine, mai ales cele austro-ungare, prevestesc o nouă exploziune în peninsula balcanică. Cu toate asigurările foilor oficioase rusești, că Rusia nu s'ar gândi la război, se vorbește în mod pozitiv, că pe la Marea-Neagră s'aun grămădit multe trupe și că Rusia lucrează din răsuputeri la mărirea flotei sale. Totodată se asigură, că Țarul caută să ajungă la o alianță cu Sultanul în contra Angliei. Se zice, că discursurile amenințătoare din Moscva au fost menite să exercite o presiune asupra Turciei, spre a o face oare cum de frică să se apropie de Rusia. Într'adevăr, amicitia Porții către Anglia ar fi și început să se răcească, ceea ce se vede și din foile oficioase turcești. Comitele Nelidoff, ambasadorul rus, a câștigat iarăși multă influență la Stambul, căci toată acțiunea diplomatică de acolo se învârtește mai mult împrejurul rivalității ruso-engleze. În curând va trebui să se vadă, ce atitudine va lua Anglia față cu Poarta. Se vorbește, că s'ar fi și propus marelui vizir să vîndă insula Creta. Acest sgomot află crezământ mai ales în Grecia, căci pofta Angliei de a pune mâna pe Creta deatează de mult. De altă parte Austria și-a pus ochii pe insula Skiathos, cheia Salonicului. Toată lumea știe, că Rusia nu vrea nici mai mult, nici mai puțin, de cât să l'vadă crucea rusească înlocuind semi luna de aur pe Sf. Sofia și să realizeze testamentul lui Petru cel Mare. Finanțele Turciei stau cât se poate de rău ; precum a vîndut insula Cipru, așa Poarta poate vînde mâine și Creta, care și așa aduce Turciei mai multe încurcături, de cât profit. Aceasta însă poate deveni lesne semnalul unor noi conflicte și complicațiuni serioase. Materiile explosive, acumulate împrejurul Țarigradului, așteaptă numai o schintee.

CORPURILE LEGIUITOARE

(Sesiune ordinară prelungită)

Ședința din 3 Iunie.

Senatul. — Se discută proiectul relativ la fabrica de postav a d-lui colonel-senator Alcaz. — Vorbesc d-nii Boldur Lătescu (care protestează în contra ușurinții biuroului la votarea legilor), Dim. Gr. Ghica (care se indignă de vorbele d-lui Lătescu și părăsește prezidenția), gen. Fălcoianu, Eug. Stătescu, Arapu, Alcaz și d. ministru de război. — Proiectul se admite cu 50 voturi contra 5. — D. Panait Casimir pretinde (în aplauze) ca prezidentul să își reia locul la biuro. În același sens vorbește și d. dr. Severin. D. Lătescu se împotrivesc, apoi incidentul se închide.

Se admite proiectul pentru vacanțele Curții de casație.

Se aprobă conturile Senatului pe lunile Ianuarie și Aprilie 1886.

La 4 ore d-nii senatori trec în secțiunile.

Camera. — Nu se ține ședință, de oare ce lipsesc patru d-ni deputați pentru a fi numărul ordinar complet.

PARTEA ECONOMICĂ

(Relațiunile noastre economice cu Turcia)

Suntem dintre cei cari pun preț pe bunele relațiuni nu numai politice dar și economice cu țările din peninsula Balcanică. În marginile sferei noastre de activitate, am căutat în tot-d-a-una a recomanda înmulțirea darurilor dintre România și Turcia. O alianță economică, un fel de Zollverein al României cu Turcia, Grecia, Bulgaria, Serbia și Munte-Negru, ne-a preocupat în multe rânduri. Toate aceste țări au trebuință de a se emancipa economic, de a scăpa de starea de minoritate în care stau înălțuite până astăzi. Unite într-acest scop, negreșit că acțiunea lor ar fi mai simțită, ar impune mai cu tărie celor care, nesocotind drepturile lor caută a le înfuda cutăria sau cutăria puterii. De multe neajunsuri am fi fost ferii atât noi cât și vecinii noștri de dincolo de Dunăre dacă am fi fost uniți cel puțin pe terenul economic. Se vede că cei mari și puternici au ochii neadormiți asupra popoarelor din peninsula balcanică și asupra României. Nu numai că caută a împiedica ori-ce apropiere între noi și cei de peste Dunăre, dar, din contra viră zizania. Așa, ca să cităm un exemplu, acum după ruperea negociațiunilor noastre cu Austro-Ungaria, ministrul Seceni a înfișat un proiect de lege prin care propune să se lase a trece din Bulgaria și Serbia în Austro-Ungaria porumbul și meul fără a plăti vre-o taxă vamală. Se grăbește însă a adăoga ministrul maghiar că această concesie făcută vecinilor noștri de peste Dunăre este temporară.

Cu drept cuvânt se întreabă cine-va de unde până unde atâta generozitate din partea Austro-Ungariei către Bulgaria și Serbia? Responsul îl dă expunerea de motive a ministrului care între altele arată că prin favorizarea importului porumbului și meului din alte țări, trebuie să se arate lămurit guvernului român pericolul că va perde pentru tot-d-a-una aprovizionarea monarhiei dacă va dăinui mai mult timp această stare de lucruri.

Cu alte cuvinte ministrul ungar caută a pune în conflict interesele noastre cu ale Bulgariei și Serbiei în scop de a apăsa asupra noastră spre a ne sili să consimțim la condițiunile ce ne-au pus prin proiectul lor de tractat de comerț. Zizania, armă favorită a diplomației, este întrebuițată și cu această ocaziune.

De altă parte se vorbește că de când cu ruperea tratărilor pentru tractatul de comerț cu Austro-Ungaria, Turcia caută și dinsa a deveni esigentă amenințându-ne că dacă nu vom încheia tractat de comerț cu dinsa are să aplice productelor noastre care se importă la dinsa taxe vamale ridicăte. A trebuit să stăruiască cine-va de ministri otomani pentru ca să își atâte contra noastră, și aceasta tot cu scop de a viri zizanii între noi și Turci.

Ceea ce se petrece nu ne surprinde, de oare-ce cunoaștem din experiență sentimentele austro-ungurilor pentru noi. Avem dreptul a ne mira că guvernul otoman cade atât de lesne în cursa ce i se întinde. Înălțurând ori-ce considerațiune politică, credem că putem arăta cu țifre că la urma urmelor Turcia este mai interesată de cât România pentru a trăi în bune relațiuni de schimb. Spre a convinge pe cititorii despre aceasta vom reproduce aci țifrele privitoare la importul Turciei în România și la exportul României în Turcia de la 1881 până la 1884:

	Importul Turciei în România în lei	Exportul României în Turcia în lei
1881	12.372.172	11.344.377
1882	10.352.425	12.599.971
1883	13.640.157	8.555.302
1884	13.468.277	7.224.331

Din aceste date rezultă că în acești din urmă patru ani Turcia a exportat din ce în ce mai mult pentru România; și în același timp exportul României pentru Turcia a mers descrescând. De unde la 1881 noi exportam pentru 11 milioane, în 1884 de abia am exportat pentru 7 milioane.

În fine, în cel din urmă an 1884 Turcia a importat în România aproape doind de cât am exportat noi pentru acest imperiu. Cu alte cuvinte noi am cupărat de la Turci aproape doind de cât le-am vindut.

Ast-fel stând relațiunile noastre, nu suntem în drept a susține că Turcia cedând îndemnul cutăria ambasador ca să ia mersul de rigoare contra noastră, ea cade într-o cursă și lucrează contra intereselor sale? Cam așa fac Turcii în toate și pentru aceia le-a mers și le merge atât de bine.

Și pentru a lămuri mai bine chestiunea, să vedem din ce articole se compune importul Turciei și exportul nostru pentru dinsa.

În suma de 13.468.277 lei la cât se urcă importul Turciei în România în 1884, intră articolele următoare pentru 10 milioane.

Pei tăbăcite ordinare.	2.695.336 lei
Tutunuri.	2.595.190
Unt-de-lemn	1.777.240
Portocale etc.	1.048.589
Măslina	788.179
Roșcove și smochine	433.190
Bumbac brut	300.322
Țesături de lână	225.900
Fructe uscate	193.476
Sămânță de tutun	172.000
Săpunuri ordinare	162.659
Carbun de lemn	123.208
Migdale	121.248
Untură de pește	115.651
Cafea crudă	110.781

Restul de 3 milioane reprezintă alte obiecte.

În suma de 7.224.331 lei cât am exportat noi în Turcia în 1884, intră mai cu seamă obiectele următoare pentru suma de peste 6 milioane.

Așa de întinsă și de adâncă era pe atunci mișcarea sufletească a poporului, în cât nu putea să fie stăpănită în marginile obișnuite, ci, precum s'a revărsat în acțiunile istorice neobișnuite, a căutat să se exprime și în oare-care forme estetice ale emoțiunii, în poezie și în cântare. Cântarea era o trebuință neapărată a situației, și pentru cântare se cerea și poezie. La *deșteaptă-te Române* s'a adaptat îndată o melodie, cunoscută și astăzi, melodie deplorabilă, lăncedă, nepotrivită cu textul, o dovadă de puținul gust muzical al epocii — dar pe atunci nu era vorba de gust, ci de o impulsie irresistibilă spre manifestare cu orice preț și în ori-ce împrejurări. Ne aducem aminte, că încă pe la 1850 mă cântău școlarii români din Brașov, cu o adevărată emoțiune, o poezie cu următoarea strofă la început:

Trist este Românul
Pentru a sa patrie,
Căci ca prefecții
Tot mai zac în robie.

Dacă a putut deveni popular „câci ca prefecții”, se înțelege că a trebuit să devie popular *deșteaptă-te Române*.

Dar ce dovedește aceasta pentru Andrei Mureșanu ca poziție literară în întregime ei? Tot așa Nicolaus Becker a devenit popular în Germania printr-o singură poezie: *Sie sollen ihn nicht haben, den freien deuts-*

Lenne de construcțiuni.	2.376.232 lei
Făină de grâu	1.249.788
Brânzeturi.	1.106.391
Pei brute mari	694.082
Legumi făinoase uscate	505.920
Orz	171.906
Grâu	171.623

Așa și Turcii importă și noi exportăm mai cu seamă produse ale solului, cu deosebire că Turcii importă la noi doind de cât exportăm noi la dînșii. Ast-fel fiind situațiunea reese de la sine că Turcia are doind interes de cât noi pentru ca să trăim în bune relațiuni. Și cu toate acestea Turcia cedând unor îndemnuri rău voitore, ia apucături amenințătoare! Nu se gândesc oare oamenii de Stat turci că și noi știm a socoti, și poate ceva mai bine de cât dînșii? Pentru ce dar în loc să își caute de interesele lor; în loc să procedeze cu bună voință și omenie spre a se înțelege cu noi, ei se fac unelta unei politici de răsunare străină de interesele lor. Nu o să înțeleagă ei oare nici odată că interesele lor atât politice cât și economice le comandă a trăi în cele mai cordiale relațiuni cu România?

Din parte-ne înălțurând ori-ce sentiment care ar putea să dea naștere vre-unei bănueli de rea-voință, îndemnăm pe guvernul nostru să caute a se înțelege cu Turcia pe baza de respect reciproc al intereselor. Dacă însă Turcia ar stăruia în pretențiuni nepotrivite care ne ar vătămă, atunci, cu toată părerea de rău, trebuie să facem ceia ce ne sfătuește apărarea intereselor noastre. În tot cazul să lucrăm ast-fel în cât lumea să se încredințeze că nu noi facem dificultăți; că, din contra, ținem cu dinadinsul nu numai a păstra dar a spori relațiunile noastre economice cu imperiul otoman. — E. N.

E LIBER OMUL?

CAP. IV.

§. 7.

Vă aduceți aminte de căruțașul lui La Fontaine? Injură, se supără, invoacă pe Dumnezeu; totuși căruța nu i se mișcă; când aude o voce strigându-l:

.... Regarde d'où provient
L'achoppement qui te retient.
Ote d'abord de chaque roue
Ce malheureux mortier, cette maudite boue
Qui jusqu'à l'essieu les enduit;
Prends ton pic et me romps ce caillou qui te nuit;
Comble-moi cette ornière....

Așa vorbește omului și determinismul; și chiar nu conchide ca fabulista:

Aide-toi, le Ciel t'aidera.

Determinismul zice mai mult și mai bine: Ajută-te, căci cerul nu te va ajuta.

Da, zică fatalismul dacă îți place:

„Nu poți nimic asupra ta însuși, nici asupra lucrurilor.” — Noi zicem totuși: Fiind dată cutare cauză, cutare efect urmează neapărat. — Apoi adăogăm: „ia cauza, și efectul va dispăre; ai fost prea slab pentru a ajunge înălțimea unde trenează ideala; încearcă din nou; dacă n'o atingi, vei putea cel puțin să te apropie de ea. Pasiunile tale te-au reținut în regiunile inferioare; muncește ca să îți le supui. Voința îți-a lipsit pe drum; exerciteaz'o ca s'o întărești.” — Și totul devine atunci o invitare de mers înainte, de străfăre. Mai sus, mai sus, înși strigă creasta stâncoasă care mă atrage! Mai sus înși strigă rațiunea care

mă împinge spre ceia ce este, după ea, bunul neprețuit!

Fără îndoială această escitare spre bine, sau cel puțin spre mai bine, stă supusă unei condițiuni. Nu putem încerca să ne corectăm decât dacă ne vine dorința, și nu stă în puterea noastră să avem cutare sau cutare dorință. Trebuie dar ca această dorință să fie efect înainte d'a fi cauză, să fie produsă de ceva înainte d'a produce ea alt-ceva.

Pare ast-fel că dăm și luăm în același timp omului dreptul de inițiativă, că l'facem activ și pasiv în aceeași împrejurare. Așa este în adevăr pentru fie-care din actele noastre. Nu lucrăm decât dacă suntem imboldiți spre lucru. Avem tot-d'auna un rol doind. Dar ceia ce trebuie s'adăogăm, e că așa va fi neconcent, dacă admitem liberul arbitru.

Mé espic. După o faptă rea se pot presinta două cazuri. Sau conștiința mea nu încearcă nimic penibil; e tocită, întărită cu răul, devenită sau poate născută indiferentă, — sunt în adevăr oameni miopi sau orbi de acest ochi interior. Sau conștiința mea, mai delicată și rănită, suferă de greșala comisă, e torturată de căință. În primul caz, vinovatul, ne având muștrare de cuget, nu va căuta să se îndrepteze; aibă sau nu liberul său arbitru, nu se va putea gândi să repare o greșală pe care nici nu o va fi simțit.

În al doilea caz, înșinținat de durere, va dori să nu se mai expună; — aibă sau nu liberul arbitru, se va sili să evite ceia ce l'a pricinuit această suferință involuntară.

Îmi închipuesc un om care și-a înșit un ghimp în deget; a făcut acest lucru fără să vrea, și suferă tot fără să vrea. Nu s'a putut păzi nici de spin, nici de răul ce l'a venit de la el. E un motiv oare să nu încerce d'a scăpa de el? Voiți să stea în inacțiune, sub cuvânt că rana n'a putut fi evitată?

Tot așa, dacă un om a făcut ceva care l'face să scază în propria sa stimă, rușinea l'va abate de la ori-ce faptă asemenea aceleia. Se va întâmpla cu el ca cu copilul ars de foc, — se va păzi cu mare băgare de seamă. Aci e chiar lecțiunea naturii. Toate aceste mișcări sunt necesare și, o repet, chiar dacă ar avea omul liberul arbitru, tot n'ar lucra alt-fel.

Vez numai o diferență, care însă nu este în favoarea liberului arbitru. Omul dotat cu această admirabilă facultate ar trebui să și zică, numai să vrea să fie logic: „Am greșit, ce-i drept, dar am voit. În ziua când m'i va plăcea să nu mă greșesc, voi avea un semn numai de făcut, sau mai puțin, voi putea gândi ca Dumnezeu: *Fie cea ce trebuie să fie*; — și cea ce trebuie să fie, va fi.” Adoarme ast-fel într-o siguranță înșelătoare; are în puterea sa destulă încredere care duce drept la apatie. Pentru ce am mai fugi de ispite ș'am mai munci ca să ne îndreptăm? Nu e de ajuns o lovitură de bagheta magică ca să se schimbe cât clipești din ochi totul și toate? Și n'are bagheta în mâna sa omul? Nu l'vorbiți de puterea obișnuitei, de pericolul pasiunilor, de greutatea virtuții. N'are de cât să voiască, și poate să voiască când l'

va plăcea. Îndată nu vor mai fi obstacole! În adevăr, ar fi nebuș să își dea mai d'inainte o osteneală de prisos.

Deterministul nu este atât de presumțios. Știe că multe lucruri, în el și afară din el, se opun sfărării lui spre bine; că voința ca și inteligența, crește numai cu exercițiul, că puterea dorințelor asupra rațiunii e greu de stabilit. Conchide că trebuie fără încetare să și îmbărbăteze energia și, ca atletul de altădată să se prepare la lupta zilei celei mari prin lupte zilnice. Această cugetare determinată în el prin convingerea că nimic nu se întâmplă fără cauză îndestulătoare, l'hotărăște la rindul său, nu la inerție, cum ziceți, la moliciune, ci la o străfăre perpetuă, la o supraveghere și la o acțiune de tot momentul asupra lui însuși.

NEBUNIA DE MĂRIRE

Mare a fost Miercurea trecută mirarea amploiaților însărcinați cu primirea mostrelor la Laboratoriul municipal când vizeră că intră de odată în biuroul lor un individ, ca de 45 de ani, înbrăcat ca lucrător, cu ochii rătați, și care le zise:

— Uitați-vă bine la mine Mé cunoașteți? Amploiații încrămeniți, îl răspuseră că nu l'cunosc.

— Cu toate acestea eu sunt contele de Chambord, adevăratul conte, și dacă am venit aci, am venit numai pentru ca să mă constate agenții Laboratoriului că eu nu sunt un Burbon falsificat. Eu singur am dreptul să domnesc peste Franța, și, pentru că vor să expulzeze pe prinți, eu trebuie condus cel d'întii la frontarie, înaintea celor-l'alți Orleansi.

Funcționarii biuroului de analiză tot mai mult să zăpăceau. D'ocamdată crezură că au aface cu un om beat ori cu v'r un păcălic, și începuseră să riza, însă ciudatul pretendent se înfurie grozav și le impută amarnic nerușinarea lor.

— Când mă voiți sui eu pe tronul părinților mei — striga el bătând cu pumnii în masă — am să vă învăț minte să respectați pe urmașii regilor voștri.

Controlorul, înțelegând în sfârșit că omul era nebuș, trimise se caute agenții care puseră mâna pe pseudo Henric al V-lea. Nebușul se înveseli când vizeră pe gardianii.

— În sfârșit! zise el. Ați înțeles cine sunt și m'i vine acum o escortă demnă de rangul și de rasa mea.

Dar, mă rog, unde o să mă duceți? — La d. prefect de poliție, dacă majestatea voastră consimte — răspuse respectos un agent.

— Bucuros, domnilor, duceți-mé.

A fost însă trimis la infirmeria specială a Depoului, unde i s'a spus că prizonierii care erau acolo cu el erau verii sibi de Orleans, cu care trebuia să fie expulsat.

— Vez! așa! răspuse nebușul. Cum v'ez eu republicanii aceștia sunt mai drepti de cât credeam eu.

Și s'a culcat liniștit.

VARIETATI

Fecunditatea unor animale. — La animalele inferioare fecunditatea n'are limită — se poate zice: — în 42 de zile o singură pamelie dă o descendență de 1.400.000 indivizi noi.

Domnul Pasteur a demonstrat cu ce fel de repejune de necrezut se înmulțesc microbii.

Filomela mai din vale.

Din răsorul-i pitoresc,
Amăgia luna din cale,
Cu al său cânt ingeresc.

Incântați peste măsură,
De cel rău, cu lin murmur,
Tinerii din nou se jură
Pe al cerului azur.

Măriuța bălăioară
Împreună două flori
Și le-aruncă în vâlcoară,
Să plutească ca surori!

Din poezia 3, *Simpatie la Viena*:

Ce te prinde dar mirare,
Măicuță, când mă vezi,
Că mă scol de la mâncare,
Numai ca să mă așez
Vis-a-vis cu-a lui ședere,
Ochii mei în ochii lui,
Să-l descriu după plăcere,
Când altă scăpare nu-i.

De mă duc la promenadă,
Ochii m'i zboară în sus și 'n jos,
La surori fac semn să șază,
Și întorcându-mé, daș dos,
Fac pasuri înduplecate,
Cu scop ca să l'întălesc,
De-aș merge chiar și în cetate,
P'acea care l' doresc.

Bate oara una, două,
Bată c'ancă n'a sosit;
Bate două, peste nouă,
Aud marșul, a venit!
Să grăbim în ceea casă,

cititorul după exemplele ce vor urma.

Vom cita, dacă nu toate — căci pentru aceasta ne-ar lipsi și răbdarea cititorului și spațiul revistei, — dar cel puțin foarte multe strofe din vre-o două-zeci de poezii luate de-a rândul, și atunci se va vedea pe de deplin, cu cine și cu ce avem a face.

Din poezia 1, *Fetița și pășerica*:

Spune ce-ai suferit toate
Dulcilor tale surori,
Să 'ncungiere, de se poate,
Cursele de vânători,
Și când sbor după mâncare
Să privească tot la om,
Care de voi milă n'are,
Vé săgeată și din pom.

Cântă trist, pasere mică,
Pentru mine, care stau
Închisă ca o turturică,
Ah, cântăm versul ce-ți dau:
Ție-ți zic tirană soarte,
Dac'ai vrut sclavă să fii,
Să-mi fi ordinar prin moarte,
Mai curând la scop să'mi viu!

Din poezia 2, *Teodor și Măriuța*:

Colo'n lunca cu terasă,
La isvor ei se opresc,
Unde o dată își jurase
Amor dulce și frățesc.

Floricelele rouate
D'al isvorului nectar,
Depărtau prin suavitate,
Ori ce grije și amar.

chen Rhein, venit la moment oportun, în 1840 și la care Alfred de Musset în Februarie 1841 a făcut cunoscutul răspuns: *Nous l'avons eu, votre Rhin allemand. Il a tenu dans notre verre.* Iar mai târziu și în mod postum, a ajuns celebră o altă singură poezie a lui Max Schneckenger, *die Wacht am Rhein*, așa de mult cântată în Germania de la ultimul război germano-francez încoace, peste două-zeci de ani după moartea autorului și trei-zeci de ani după compunerea ei.

Pe temeul acestor celebrități monocotiledonae s'au încercat, ce e drept, editorii germani a pune în circulație și cele-l-alte verifiții ale lui Becker și Schneckenger, însă încercarea lor a sporit numai numărul coalelor de maculatură, de care are atâta trebuință acest secul materialist, și nimeni astăzi nu mai știe ceva despre cele-l-alte poezii ale lui Becker și Schneckenger, necum să se fi găsit vre un Densușan german, care să pue pe Schneckenger în comparare cu Heine sau cu Lenau.

Am luat din nou în mână culegerea poeziilor lui Andrei Mureșanu (ediția II, Sibiu, 1881.) am recitat toate poeziile cuprinse în ea (sunt 58 originale), și, afară de *deșteaptă-te Române*, toate, dar toate fără excepție... însă cum sunt toate aceste „poezii” să nu o spunem noi, ci să o simtă însuși

FOIȚA „ROMÂNIEI LIBERE”

— 4 Iunie —

IN LĂTURI!

(Urmare).

Nu vorbim de compararea cu Bolintineanu. Nu doar că pentru noi ar fi îndoială, cine în întregime operii literare este superior, Alexandri sau Bolintineanu? Ci pentru că discuția cere aici un șir de distincții mai fine, care vor trebui să fie și ele făcute la vremea lor, dar care, tocma, fiindcă sunt mai fine, nu pot sta în nici o legătură cu părerile d-lui Densușanu.

Pentru judecarea acestor păreri este de ajuns să vorbim numai de Andrei Mureșanu.

Andrei Mureșanu a scris multe versuri, dar a făcut o singură poezie: *Deșteaptă-te Române*. Această poezie (de și prea lungă) arată un simțiment patriotic adevărat, a venit în momentul unor mari agitări a spiritelor, a fost din întâmplare singura, care a dat expresie acelei agitări în acel moment (1848), și ast-fel a devenit populară și a rămas cunoscută de toată lumea română.

O sarcină ordinară de fluturi este de 400 ouă. O muerușcă de Karî clocește 60 ouă pe minut. O regină albină clocește pe an 600 ouă. O muscă poate produce 800,000 mușce la fel cu ea. În sfârșit posteritatea unui purice! femeie se ridică la cifra fantastică de 42,460,000 la a opta generație. Peștii clocește sute de mii de ouă. Harengul a cărui fecunditate e proverbială, nu produce decât 10,000 ouă; un crap 25,000 o știucă 380,000 femeia morunului 7,653,200. Morua dă 9,350,000 ouă.

Un ziarist bine situat. — *Morning New-York Journal* zice, că unul dintre moștenitorii celui mai bogat om din Statele Unite are să ia cariera de ziarist. Este vorba de l. George Vanderbilt, fiul cel mai tiner al lui William Vanderbilt. Averea lui personală se urcă la aproape 30 milioane de franci, care crește în fie-care an cu 2 până la 3 milioane. Plăcerea de a face parte dintre membri presei este cu totul desinteresată. Această vocațiune se manifestase deja pe când tatăl său era în viață, căruia îi ceruse acum câțiva ani, voia de a intra ca reporter la un ziar cotidian din New-York. William Vanderbilt refuză autorizarea cerută, de și în general era cel mai bun și mai indulgent dintre părinți. El credea, său cel puțin zicea, că aflarea fiului său într-o redacțiune de ziar era incompatibilă cu rolul preponderant ce-l avea însuși într'un mare număr de întreprinderi de interes general. Ori-ce s'ar zice despre realitatea acestui simțiment la un financiar atât de mare, — este sigur că tinerul Vanderbilt se supuse dorinței tatălui său. Astăzi însă, tinerul Vanderbilt fiind liber de a-și urma vocațiunea pare că și propune a începe cariera de ziarist la New-York, și de a funda sau a cumpăra o gazetă, după ce mai întâi va face oare-care practică în ziaristică.

Cu privire la averea familiei Vanderbilt, ziarul *Baltimore american* dă niște amănunte ciudate și caracteristice.

Pare, că cele trei familii mai bogate din New-York, Vanderbilt, Astor și Gould, au instalat de trei sau patru ani, în comandă, o poliție specială și privată însărcinată de a veghea asupra persoanelor și asupra proprietăților lor. Această poliție a organizat ziua și noaptea patrulă, a detașat păzitori, cari stau de observă câte 8 ore în 24 de ore, și are vre-o douăzeci de agenți de poliție aleși dintre cei mai dibaci. Dealtmătre, supraveghierea se face cu multă înlesnire, prin faptul că imobilele celor trei familii se află mai toate în centrul orașului.

Această sistemă este a lui William Vanderbilt, care a pus-o în aplicare din cauza scrisorilor amenințătoare, pe care le primia din toate părțile, și cari acum sunt trimise filor săi.

Jay Gould, regele bursei din New-York, este nevoit să meargă încă și mai departe cu precauțiunile sale: el este în tot-d'auna excoartat de un om foarte voinic, pugilist de profesiune, care este însărcinat a omori cu pumnul sau a stringe de gât pe ori-ce individ hănuit. Jay Gould nu se duce de la locuința sa privată la biurourile sale nici în trăsura personală nici cu drumul de fer aerian. El se duce în tot-d'auna în carbioletă. În fine, un corp de gardă specială este postat în fața ușii sale, într'un apartament din Windsor-Hotel, și îi este deajuns de a atinge un buton, pentru ca foaia această putere armată să vină în ajutorul lui. De altă parte, casa lui este atât de bine supraveghiată, în cât nu se trage soneta, fără ca surviantul de serviciu să nu vină îndată să vadă ce este. În timpul grevelor din urmă, Jay Gould a fost cât-va timp victima unei ciudate

persecuțiuni. Nu putea să pună piciorul pe stradă, fără a-l eși înainte câte un ștrengar de băiat, care să scrie pe trottoare cu un creion roșu opiniuni puțin lingușitoare pentru probitatea sa. Acestea sunt micile miserii ale unei prea mari bogății. Poate că tocmai pentru ca să scape de ele, d. George Vanderbilt voiesce să învețe a trăi din munca lui.

In curtea casei cu Nr. 121 din Calea Șerban-Vodă, s'a găsit astăzi dis de dimineață cadavrul unui biet muncitor. Cauza morții nu se știe încă pînă acum.

D. comisar al secției 35 a înaintat cadavrul spitalului Brăncovenesc spre a i se face cuvenita autopsie.

Locuitorul Ioan Jumilă din comuna Topoești, județul Gorj, morar în serviciul D-lui Ștefan Sprăncenatu, arendaș din aceea comună, în ziua de 29 Mai s'a îmbătat așa de rău, în cât, după ce a mers a casă, voind a ședea pe niște petre, a căzut jos și la ziua s'a găsit mort.

Acele dresate s'au înaintat parchetului local.

D. Dimitrie Gavrilescu, secretarul consiliului general și comitetului permanent al județului Fălciu, în noaptea de 29 Mai trecut, a încetat grabnic din viață, din cauza unei boale de inimă.

Fiica săteanului Ion Brateanu din comuna Rădeș, județul Olt, după ce a născut un copil l'a îngropat, pe sub ascuns, după ușa unei chilii.

Crima descoperindu-se, s'a comunicat parchetului.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Paris, 15 Iunie. Senatul a ales comisiunea însărcinată a pregăti un raport asupra cesiunii expulșării prinilor. — Această comisiune se compune din 9 membri, dintre cari numai trei sunt partizani ai expulșării.

München, 15 Iunie. — 6 ore seara. Autopsia cadavrului Regelui a probat existența unor grave alterațiuni în constituțiunea creierului.

München, 15 Iunie. — 8 ore seara. Camera Părilor. — Președintele Camerii, d. de Frankenstein și președintele consiliului de miniștri, baron de Lutz, exprimă în numele Camerii Părilor și a Cabinetului regretete lor profunde pentru moartea regelui.

D. de Lutz comunică apoi un mesaj al prințului Luitpold, care declară că primește regența și însărcinează pe miniștri să dea Camerelor explicațiunile necesare.

D. de Lutz propune să dea aceste explicațiuni în ședința secretă plenară sau înaintea unei comisiuni.

Camera alege îndată o comisiune de 12 membri. Toți seniorii vor putea asista la ședința ce va ține comisiunea obligându-se la o discrețiune absolută.

München, 15 Iunie. — 9 ore seara. Prințul Luitpold a primit telegrame de condoleanță din partea Imperatorului și Imperătesei Germaniei, Imperatorului Austriei, regelor de Saxa și Württemberg, din partea celor-l'alți prinți Germani, precum și din partea tuturilor Suveranilor străini.

Inmormântarea doctorului Gudden se va face pe chieftuală Statului.

München, 15 Iunie. — 11 ore seara. Corpul regelui este acum expus în vechia capelă a Curții.

Că asemenea ursită,
Va fi mie rânduită!

Din poezia 9, *Răsunet*:

O puternică ființă, ce cu 'nalta măiestrie,
Ai constituit pământul, cerul ș'alte care sunt:
Care ai pus soarelui metă, lumii lumină să fie,
La lună, stele și vânturi, să se ție de cuvânt!

Legea conștiinței 'mi zice: „onoară pe Dumnezeu;
Încunjură nedreptatea; fugi de rău și fă ce 'i bine:
Cunoaște p'al tău deaproape și în apusul evreii,
Și sperează-o fericire, care din aceste vine.“

Cum nu te soarbe pământul mărșave nelegiuit!
Care morților dai lege, să nu suferi între sine
P'al lor frate de o natură cu care a conviețuit,
De nu-ti cu ei d'o credință, poate din a venieț vine.

Ma, nu; tu și soiul vostru, să rămâi afurisit,
A trăi ca Cain în lume, rățând sub largul soare,
Fără să aibă omul voce, ca l'apel nefericit,
Măna la el a'și întinde, cu prepus ca să-l omoare.

Din poezia 10, *O panoramă în vis*:

Vedeam în altă parte femei, ce strică casă,
Făcărî ce înșeală, bărbați defăimători,
Ființe ce sugrumă țărani și 'i apasă,
Tărându-se de diavoli în focul arzător.

Doriam, să ved în urmă cu dreptii ce s'a face,
Lor nu le era teamă, nici greață de sfârșit;
Pre ceia 'i roade un verne, pe aceștia 'i lasă în pace.
Localul lor e cerul. — Aici m'am pomenit.

Din poezia 15, *Glasul unui Român*:

Au doară lași ursitel să poarte cărma în lume,
Său sclav veni la ginte, și soțul meu de domn?
Atunci din legea firii s'a șters cereșcul nume
De „Drept“ și de „Dreptate“, atunci viața-l somn.

De mâine publicul va fi admis în capelă de la 8 ore dimineața, până la 6 ore seara.

Corpul va rămâne expus probabil până Sâmbătă și înmormântarea se va face Dumnică.

(Havas).

MAINOU

Astăzi s'a ținut consiliu de miniștri sub președința M. S. Regelui.

D. P. Carp a părăsit azi dimineață Capitala.

Comitetul de delegați pentru legea Instrucțiunii publice a ținut ieri o a doua ședință de la 2—6 ore, în biurourile Camerii.

Locarea este mult înaintată.

D. doctor Racoviceanu este numit de Eforia spitalelor medic primar, în locul lăsat vacant de regretatul doctor Marcovici.

Din informațiuni bine controlate, aflăm că tinerul procuror Miculescu a demisionat din parchet din propria inițiativă, fără ca să i se fi cerut de nimeni demisiunea. Această demisiune este în legătură cu bătaia de Sâmbătă, din grădina Episcopiei, și e determinată de refuzul primului-procuror de a procede direct sau prin delegațiune la constatarea faptului. Unul din cei prezenți la incidentul de la parchet ne garantează schimbul unor expresiuni, pe cari nu le vom mai transcrie.

Consiliul comunal al Capitalei este convocat pe di-seară pentru mai multe cesiuni importante.

Câți-va membri ai opozițiunii-unite din Iași au sosit în București, pentru a se consfătuți cu comitetul central.

Guvernamentalii vreați și densii să combine o manifestație în Iași.

Membrii Camerii sunt chemați telegrafic la București. Toți sunt curioși a ști pentru ce?

Vocrea Covurluiului pe care o primim azi are următoarea relație:

„Visitatorii serbării de la Calica, lângă Galați, cel puțin cei ce au întârziat mai mult, au fost ieri în un adevărat pericol. O trombă de apă a căzut pe la orele 2 1/2 p. m., și în 10 minute un torent furios de apă amestecată de grindină a împlut valea, distrugând și târind tot ce întâlnea în cale. Ambele părți ale văii au fost într'un moment isolate una de alta. Corturi, mese, bucate, haine, pălării, umbrele, etc., ce se aflau în calea torentului au fost luate, lumea ne gândindu-se de cât cum să se refugieze pe locurile mai înalte.

Casa proprietarului, unde se aflau mai multe familii, a fost inundată, și

Ah, căci nu-mi pot răspunde străvechile morminte!
Spunind, ce țin în sinu-și, *Român*, ai gen strein?
Atunci s'ar frânge cearta, ce curge acum ferbinte,
S'ar șterge atunci ca ceața și vechiul meu suspin!

Din poezia 16, domnului Stăpânitor *Georgie D. Bibescu* (1843).

Georgie-I patronul, cu sulița călare
Omoară pe bălaur, înfrâng pe păgân
Georgie clientu-i pe cap cupună are
Din mânele Minervei, de flori din al ei stin.

Sugrumă neștiința, gonește neagra ceață;
Deșteaptă strănepeții lui *Romulus* din somn;
În dreapta țind sceptrul, dă dreptului viață,
Și pravila în stânga, fiind *Iurist* și *Down*!

Dar bun, profet pătrunzător de cele viitoare
A fost Andrei Mureșanu la 1843!

Din poezia 17 bis, *O privire peste lume*:

Un tată se silește, s'adune-averi în lume,
Încunjură oceanuri cu mil nefericit:
Când fiu-l se resafă, văzând că are sume,
Ce pot să cōrespundă la oarbele-I simțiri!

Fățărnicul se 'nchină cu buzele pătate,
Lar inima 'i vicleană gonește mijlociri,
Să guste 'n răsăfăre-și, ce altor nu s'iertate,
Să 'ncarce pe săracul cu mil de aspiriri.

În gura-i pângărită de false jurăminte,
Bucată neiertată de lege n'a intrat,
Lar vorbe necurate, ocară de lucruri s'ante,
Ca ploaia primăverei, din roșu-I aș surbat.

Din poezia 18, *Un suspin*:

Se teme matelotul d'a mării vijelie,
Când barca-l se aruncă de valuri nencetat,

abia cu mare greutate, grație devotamentului unor tineri, au putut fi scăpate. Femeile și copiii leșinaseră. Toți mergeau în apă până la gât. Ni se semnalează cu deosebire devotamentul d-lor Alfons Nicolini, Senti, Străjescu, Weltman, șeful gărei și alte persoane ce n'au putut fi recunoscute întru scăparea persoanelor amenințate. D. Weltman cu deosebire, găsind o saca, punea pe ea femeile și copii, pe care îi trăgea afară prin apă el singur. A stat ast-fel în apă o oră și jumătate, venit de frig și suferință. Casa s'a dărâmat, și dacă persoanele ce se aflau în ea n'ar fi fost scoase încă o jumătate oră, ar fi fost acoperite sub ruinele ei.

Torentul rupând terasamentul căii ferate, trenul n'a mai putut circula, și ne fiind trăsuri, lumea muiată și plină de noroiu din cap până în picioare a trebuit să se întoarcă pe jos seara în oraș. În această stare tristă traversau aseară stradele orașului spre a se întoarce acasă. Un spectacol trist oferea privirilor locul desu strului.

Se zice, dar n'am putut verifica, că s'ar fi întâmplat și nenorociri. Astfel un copil ar fi fost luat de torent și ar fi perit.

Trebue să semnalăm barbara conduită a șase Cefaloniți. Mai multe familii se refugiseră într'un cort pe un loc mai înalt, unde se aflau acei șase indivizi. Ei au început a adresa cuvinte triviale femeilor. La observațiunea ce li s'a făcut, au scos cuțitele, și bieteile familii au trebuit să fugă prin apă spre a scăpa de ei. Poliția nu i-ar putea descoperi, spre a se pedepsi acești indivizi ce, profitând de o nenorocire, au amenințat viața oamenilor?

Multe familii, ce au fost apucate de cea-l'altă parte a torentului au rămas prin sat, și nu s'au putut întoarce decât astăzi în oraș.

Comunicațiunea pe calea ferată între Galați și Barboși e întreruptă, trenurile nu vin decât până la Barboși, de aci transportul se face cu trăsuri.

În săptămâna 25—31 Mai au murit în București 4 persoane de angină ditterică, 3 de scarlatină, 2 de tuse convulsivă, 2 de meningită, 10 de boale de stomah, 38 de boale de piept, 1 de febre tifoide, 42 de alte diferite boale.

Populația Capitalei a scăzut în aceste șase zile cu 3 indivizi: s'au născut 99 și au murit 102.

Evreii s'au înmulțit cu 5: născuți 14, morți 9.

SPECTACOLE

TEATRU DACIA. — Joul, 5 Iunie, în beneficiul d-nei M. MORU. Se vor juca piesele următoare: O mare încurcătură, Două sfinți, Otrăvitoarea din Giurgiu, și Articolul 214 sau Femeia trebuie să-și urmeze bărbatul.

Ma, tot sperează'n sine-și că'n scurt va să revie
Bilanțul, ce perise, minutul de scăpat.

Ma, va! amar suspină o ginte părăsită,
D'al cărei fer odată păgânul tremura,
Văzând, că nu mai este mijloc, d'a fi păzită
Mărirea strămoșească și esistența sa!

Din poezia 19, *La Masa mea*:

Tu cauți în palatului eroii ginte tale,
Când ei visează liberi, prin mușii, la mielușei,
Cercându-și eroismul, cu urși, ce es în cale,
Ca Erce din vechime și David la Evrei!

Mă 'nviți la tribunale, s'admir autoritatea,
Ce stă în straiu și'n barbă la juzi întruși,
Ma, nu-mi spuți, pe ce cale se capătă dreptatea,
Și de e în favoarea țărânilor muncii!

Din poezia 22, *15 Maiu 1848*:

Aceasta e zioa, în care Românul,
Pătrunde de chemarea spiritului său,
Iși scutură jugul, impus de păgânul
Ce n'auv nici lege, nici chiar Dumnezeu!

De astăzi blăstemul, contras din vechime,
S'a șters ca și umbra, ca norii prin vânt,
Și 'ntocma ca floarea, răsari Românime,
Pe brațele gloriei, în vechiu-ți pământ!

Din poezia 23, *Omul frumos*:

Frumos e omul, Doamne, când mîntea e regină.
Si simțul, ce ca șerpe, spre rele îl inclină,
Supus, loial și drept.

Sunt destule aceste 37 de strofe sau mai dorește cineva să îmulțim exemplele?
Ori cum ar fi, tot trebuie să mai cităm

GRĂDINA CIȘMEGIU. — Măine, Joul, d. am. de la orele 6 la 7 ore d. Dibbels va alerga iarăși 20 de kilometre. Piața după voce.

Frații FANTINI & Co

Strada Carol 16 și Calea Victoriei 96

Fabrica și deposit de cuțitărie, unde se repară și se ascute ori-ce obiect tăios, precum brice, unelte de Chirurgie, etc., etc.

Fie-care poate cu 50 de franci agonisi în 3 luni 2000 franci. După cerere trimitem la toți gratis și franco explicațiunea. Scriți românește, Paris 48 rue de la Rochefoucauld. La Rente maison de banque.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadra și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & C^{omp}
18, Strada Lipscani, 18.

CASA DE SCHIMB C. STERIU & C^{omp}

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI
Pe ziua de 1/13 Mai 1886, ora 10.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal	77 1/2	77 1/4
5% Scrisuri Funciare urbane.	84 3/4	85
5% „ „ „ Rurale.	88 1/2	88 3/4
5% Rentă Română perpetuă.	93 1/2	94
5% „ „ „ amortisabilă.	96	96 1/4
6% Scrisuri Funciare Urbane.	93 1/2	94
6% Oblig. de Stat (conv. Rurale).	87 1/2	87 1/4
6% Căile ferate Rom.	—	—
7% Scrisuri Funciare Urbane	102 1/2	102 1/2
7% „ „ „ Rurale.	106	106 1/2
5% Imprum. Comunal 1884 noi.	—	—
8% Imprumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Case. Pensiun. (Nom. 300)	220	225
Impr. cu prime orașul București	31	32
Acțiuni Credit Mobilier	—	—
„ Construcțiuni.	—	—
„ Naționale.	—	—
„ Dacia-România.	—	—
„ Banca Națională	—	—
Fiorini Valuta Austriacă.	202	202 1/2
Mărci Germane.	124	125
Bilete Francese.	99 1/2	100
Englese.	25	25 1/4
Ruble Rușești.	250	251
Aur contra Argint și Bilete.	14 3/4	14 1/2

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoțit după cursul fiscalului.—Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCUREȘTI

STATIUNI	Dela 3 Mai, Marti 1886 8 ore dim.					
	Barometru radus la 0° și la nivoul marei	Temperatura aerului în 5 metri	Vântul	Stare cîmpului	Maximum în 24 o. tem.	Minimum
T-Severin	763.1	17.0	WNW	acop.	28	16
Balota	754.2	15.2	WSW	noros	25	11
Craiova	749.9	18.6	WNW	p. n.	27	13
Slatina	759.0	18.2	N	senin	25	14
Giurgiu	750.9	20.5	SW	f. s.	28	14
Constanța	751.4	17.2	SSE	p. n.	18	15
Sulina	752.3	22.1	SE	senin	27	16
Galați	751.9	21.3	SSW	noros	27	16
Brăila	762.2	20.2	SW	acop.	25	—
Roman	—	—	—	—	—	—
Iași	758.3	16.7	WNW	—	18	9

Starea mării la Constanța și Sulina lină.

Mercurul 4 Mai 8 ore dim.
București 754.5 | 18.4 | S | ploios | 26 | 14

Observațiuni: Ploaie în diferite părți.
La București ieri seară uragii ploaie. Azi barometru se urcă încet.

Direct. Ob. St. C. Hepites.

prefața scrisă la 1862 de însuși Andrei Mureșanu și pusă în fruntea poeziilor sale:

Din anul 1850 încoace, cerend împrejurarile mele, ca să mă asecur cevași mai bine, pentru viitor, atât în privința persoanei mele, cât și a familiei mi și să nu fiu astrins a trăi din promisiuni, care mai că nu se implinesc nici odată; urma-i chemărei, ce mi se făcu din partea guvernului c. r. civile și militare al Transilvaniei, în calitate de concepis guverniale, cu care post era împreunat și oficiul de translatură pentru limba românească, pe lângă o remunerațiune anuală, afară de salariul deșept pentru postul de concepis, și petrecui acolo un-spre-zece ani în pace și liniște fără să-mi fi părăsit lira, sau să mă fi depărtat de Parnas, cum o ziseră unii și alții, până și în jurnalele publice ale căror diatribe le trec aici cu vederea; căci nu mi-am propus a da cărții acesteia o prefață posomorită și coprinzătoare de lamentațiuni, ci pe cât se poate, o față veselă și serină; — cumcă nu 'mi amuți nici când lira, se pot convinge onorații lectori din acea sontoică împrejurare, că în periodul cel nou al scrierilor mele, va să zică, ca concepis în Sibiu, am lucrat mai mult în resorțiul poeziei, de cât ca profesor în Brașov.

(Va urma).

T. Mateorescu.

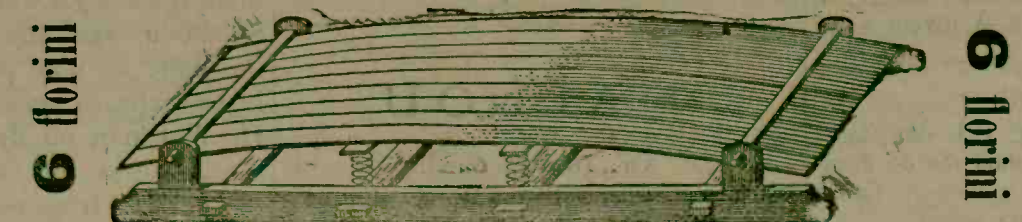

Se află de vânzare la Tipografia Curții Regale, Pasagiul Român, No. 12.

MANUALUL DE POLITIE JUDECATOREASCA coprinzând și formulare de procese-verbale prelucrat de G. C. Răilianu Licențiat în drept, fost președinte al tribunalului Băcău. — Prețul 5 lei noi. —

C. r. austr. ung. priv.

SALTELE CU RESORT DE LEMN

Inlocuiesc saltelele de paie și punerea de sirmă, curate, durabile și ieftine, escelente pentru institute și spitaturi. Cumpărându-se mai multe se reduce prețul. La comanda să se indice lățimea și lungimea patului. Representant pentru România și deposit în București: JOSEF SPRINGSHOLZ, Strada Academiei, No. 37. — Depozi principal, VIENA I., Neuer Markt, No. 7.

TAPETURI, PERVARSURI POLEITE

și PLAFUNURI IN RELIEF, Vergele de alama pentru scari, sticle pentru usi (GARD-PORT) din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate, recomandă Onorabilului Public sub-semnătui H. HÖNICH Tapișier și decorator No. 3, Strada Știrbey-Vodă, No. 3.

CASELE din Strada ROSETTI, No. 18, suburbia Stăicu (Crucea de Piatră), sunt de vânzare din cauză de strămutare la țară. — Prețul modest.

Epitropia Asiezamintelor Brâncovenesci

Se publica că la moșia Cervenia se află 1,700 kile porumb de vânzare, doritorii de a l' cumpăra să se adreseze la cancelaria administrației din calea Rahovei, No. 3.

HOTEL FIESCHI

BUCUREȘCI SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI 7, Strada Șelari, 7. Se găsește apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi. La etajul III-lea odăi frumoase cu fr. 25 pe lună. Salon de danț pentru baluri, nunți și adunări.

Erezii L. LEMAITRE Succesorii

TURNATORIE DE FER SI ALAMA—ATELIER MECANIC BUCUREȘCI

ESECUȚIUNE REPEDE Se însărcinează cu construcții de vagonete și railleurii pentru terasamente, asemenea și construcții de turbine și mori pentru prețuri mult mai scăzute de cât cele de Viena și Pesta și cari sunt fixate pentru o moară cu 1 Piatră de la 36 la 1,500 lei 1 " " " 42 " 1,800 " 2 pietre " " 30 " 3,500 " 2 " " " 42 " 3,800 " Instalații de mori cu turbine foarte rentabile — O moară cu turbine și pentru petre instalată de TURNATORIA LEMAITRE pe riul Sabar; a costat 56000 lei și produce 3000 lei pe lună. — Un mare asortiment de petre de moară Lefert. Avis morarilor și proprietarilor de moșii. EFETINATATE—FUNCȚIONARE REGULATĂ.—FOLOS

STRADA Sf. Dimitre 3, BUCUREȘCI CIMENT STRADA Sf. Dimitre 3, BUCUREȘCI

Prin prezenta avem onoare a informa pe D-nii Intreprinzătorii de lucrări publice și Arhitecți că suntem însărcinați cu vânzarea:

CIMENTULUI-PORTLAND DIN GROSCHOWITZ

Acest ciment întrece, în ceea ce privește calitatea, toate produsele similare engleze.

Prețuri convenabile, — Furnitura promptă DEPOSIT IN BUCUREȘCI LA ARBENZ & WOLFF

La Tipografia Curții Regale, Pasagiul Român, Nr. 12 București, se primesc abonamente la revista

ȚARA NOUA

Revista științifică, politică, economică și literară Redactor: IOAN NENITZESCU.

— Abonament pe un an 10 lei. —

NB. Numere de probă se trimit gratis la cerere.

VINURILE cele mai BUNE

DE TRANSILVANIA pentru cari garantez că sunt veritabile se pot găsi la Gustav Rietz Strada Carol I, 60 in sticle umplute de mine, cu prețurile depoului J. B. TEUTSCH, Export de vinuri SCRASSBURG (Transilvania) — Liste de prețuri gratis. —

Sesoul de Primă-Vară și Vară BUCUREȘCI Sesoul de Primă-Vară și Vară

GRAND BAZAR DE ROMANIA

Către distinsa noastră Clientelă din Capitală și Provincie

Avem onoare a vă informa că am primit deja pentru Sesoul de Primă-vară și vară un colosal asortiment de Haine pentru Bărbați și Băieți din propria noastră fabricație din Europa, premiată cu distincție la Expoziția universală din Anvers 1885.

DE REMARCAT

Costume noue Abracadabra, Pardesiuri cu și fără talii Royal, Redingote și Gile Adrian, Pantalon fantaisie Caro și Royal, Veste broșate Sport. Mantile cu Pelerin, Costume fine de Salon etc. etc. Toate acestea confecționate cu o rară eleganță și perfecțiune.

GRAND HAZAR DE ROMANIA

7, Strada Șelari, 7. — Sub Hotel Fieschi.

Un agricultor teoretic și practic cu bune certificate, dorește a se angaja la o moșie ca administrator sau contabil. A se adresa strada Basarab, vis-a-vis No. 36.

La tipografia Curții Regale Pas. Român Nr. 12, se află de vânzare hârtie maclatură cu ocaoa.

Restaurantul Ioan Dumitrescu la „Pisca Roșie”

— Rondul Pasagiului Român —

Table with food items and prices: Supa, Bulion, Ciobă, Mâncări de vacă, miel, pasere, Fripturi de vacă.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil de la 20 Mai 1886

Large railway schedule table with columns for stations, train numbers, and times. Includes routes like București-Focșani-Roman, Roman-Focșani-București, etc.